

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Juni 2025
Institution	SCU- Skanderborg-Odder Center for Uddannelse
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Marianne Nygaard Kolding
Hold	HH3B

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Autofiktion (grundforløbet – fælles forløb) + supplerings i 2. g (Værk 4)
Titel 2	Medier 1: Avisstof (Værk 1)
Titel 3	Sprog og Argumentation
Titel 4	Dystopi og utopi (Værk 2)
Titel 5	Kommerciel kommunikation (Værk 3)
Titel 6	Litteraturhistorisk forløb: Kærlighedens kår (Værk 5)
Titel 7	Tendenser i samtiden (Værk 6)
Titel 8	Skriftlighedsforløb
Titel 9	Studieområdeforløb – tværfagligt samarbejde SO2, SO6, SO7

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Autofiktion (Grundforløb + 2. g)
Indhold	Kernestof: • Morten Pape <i>Planen</i> (2015) (uddrag) • Maja Lee Langvad <i>Find Holger Danske</i> (2006) (uddrag) • Maja Lee Langvad <i>Hun er vred</i> (2014) (uddrag) • Mikkel Nørgaard <i>Klovn, De nye danskere</i> (afsnit 2) (2005) • Jens Blendstrup (uddrag af roman + film) • Jørgen Leth: <i>Kokkens datter</i> (uddrag) • Caspar Eric: <i>Nike</i>, 2015 (uddrag) • Caspar Eric: <i>Det er synkende sol + Faldet</i>; IN: <i>Nye balancer, Handicapdigte</i>, 2023 • Leonora Christina Skov: <i>Den, der lever stille</i>, 2019 (uddrag) Værk 4: Thomas Korsgaard: Hvis der skulle komme et menneske forbi", 2017 Om Thomas Korsgaard og debatten om hans udgivelse: • Interview i Politiken d. 28.1.2017: https://politiken.dk/kultur/art5804842/%C2%BBLige-om-lidt-kommer-katastrofen.-Lige-om-lidt-eksploderer-min-far%C2%AB • Lillebror om debutant: <i>Det er usandt og for groft</i>", Politiken d. 9.2.2017; https://politiken.dk/kultur/boger/art5818588/%C2%BDet-er-usandt-og-for-groft%C2%AB • 22-årig succesforfatter: <i>Det er vigtigt også at dyrke de dårlige anmeldelser</i>: https://www.dr.dk/nyheder/kultur/boeger/22-aarig-dansk-succesforfatter-det-er-vigtigt-ogsaa-dyrke-de-daarlige • Forfatterweb-stafet med Thomas Korsgaard: https://www.youtube.com/watch?v=ixP16W3OGow Sekundær litteratur: • System Litteraturhistorien på langs og tværs, https://litthist.systeme.dk/index.php?id=294#c1502 • Autofiktion; https://www.gymdansk.dk/autofiktion.html • Autofiktion; I Textur; https://textur.systeme.dk/?id=266 • Livsværk - <i>Det selvbiografiske i ny dansk litteratur</i>, af Claus Christensen og Peter Jensen, dlf, s. 15-17 • Debat om Jørgen Leths "Kokkens datter" (uddrag), sendt på DR2, oktober 2005 • Hvad siger Jørgen Leth i dag?, TV2, 1. juli 2022; https://tv.tv2.dk/video/VGVrc3RldEtv2tIbnNEYXR0ZXIxNDA2MTc • Portræt af Caspar Eric; https://www.youtube.com/watch?v=Dsky-zPJvasM&list=TLPQMTIxMDIwMjG7frRxs1ubA&index=4 • Caspar Eric: <i>Det er ikke mit handicap jeg slås med</i>; forfatterstafetten: https://www.youtube.com/watch?v=FXHkGJg7A1k&t=364s
Omfang	30 timer (1.g 16 timer + 2.g: 14 timer)
Særlige fokuspunkter	Det faglige formål med forløbet er, at eleverne skal være i stand til at: • Have en grundlæggende forståelse af teksttyper og genrer • Have kendskab til grundlæggende redskaber til tekstanalyse • Kunne redegøre for begrebet autofiktion • Anvende et fagligt begrebsapparat i analyse og fortolkning af moderne fiktion

	- Anvende centrale begreber knyttet til autofiktion, fx dobbeltkontrakt, paratekst, bødde/offre-problematik, autencitetsmarkører mv. - Redegøre for begrebet selvfremstilling i relation til den digitale verden og sociale medier - Demonstrere kendskab til danske strømninger inden for litteratur og medier og samspillet med kultur og samfund - Reflektere over forholdet mellem fiktion og fakta i litteratur
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde og skriftligt arbejde

Titel 2	Medier 1: Avisen
Indhold	Kernestof: VÆRK 1: Dagens aviser d. 15.11.2022 + netaviser - Forsider og nyhedsartikler fra forskellige avistyper: opbygning, vinkling, layout, sprog - Folkevisen Ebbe Skammelsøn; omskrivning til nyhedsartikel - Nyhedsreportager/fortællende journalistik: - Martin Bjørck: I skoven finder vi familien. Drengen på 6 år er spastisk lammet og kan ikke gå”, Politiken d. 7.11.2021 - Rasmus Engelbrecht: ”Unge kommer for at date og varme op til byen. For en flad tokrone”, Politiken d. 19.11.2022 - Herman Bang: Branden, Nationaltidende, 4.10.1884 - Konstruktiv journalistik: https://journalisten.dk/hver-femte-dansker-undgaar-aktivt-nyheder-og-andelen-tiger-isaer-blandt-unge/ https://illbunker.dk/nyhedskriterierne-skal-udfordres-og-nuanceres-men-ikke-smides-ud-med-badevandet-maaske-lige-paa-naer-konflikterne/ - Ryd Forsiden, DR-dokumentar, (1. afsnit) https://www.dr.dk/drtv/se/ryd-forsiden_-do-edstrusler-og-deadlines_147965; sendt d.1.12.2019 (58 min) set og debatteret gruppevis i sammenhæng med gruppeopgaver ud fra dokumentaren og perspektiverende tekstmateriale: <i>Sekundær litteratur:</i> - Den fjerde statsmagt: - Magtens tredeling: https://grundbogisamfundsfagc.systeme.dk/?id=164 - Medierne i fremtiden: https://fyens.dk/artikel/medier-i-fremtiden-mediernes-glidebane - Om nyhedskriterier: - Sensationslyst truer den journalistiske etik og dømmekraft, Leder i Jyllands-Posten, 31.07.2016, https://jyllands-posten.dk/debat/leder/ECE8883521/sensationslyst-truer-den-journalistiske-etik-og-dømmekraft/ - Om afslørende journalistik; bl.a. https://journalistforbundet.dk/tidligere-cavlingprisvindere. - Etiske fordringer - Medieetik: https://www.etik.dk/medieetik/10-vigtigste-ting-vide-om-journalisters-etik - DR's nyhedsdirektør: Terror er journalistikkens største udfordring: https://www.dr.dk/nyheder/indland/drs-nyhedsdirektør-terror-er-journalistikkens-største-udfordring

	Sekundær litteratur - Dansk mediehistorie: https://danskritiden.systime.dk/?id=273 <i>Håndbog i dansk</i>, Systime (Ibog) 5.0 Medier: https://hbdansk.systime.dk/?id=p132 (24 sider) - Avisen i undervisningen: - Medier: "Hvor man tidligere skulle vente på avisen, så udkommer nyhederne hele tiden"; https://www.youtube.com/watch?v=cE41c-cghmc&t=19s - Pressens rolle: Vi arbejder for at vi har medier i et frit samfund...": https://www.youtube.com/watch?v=-MwKR6i6LQk&t=14s "Journalistik er indhold som er researchet, redigeret og prioriteret"; https://www.youtube.com/watch?v=wTtLhEBHViY&t=2s - Sådan vinkler du en journalistisk historie; https://www.youtube.com/watch?v=l4HURoBPajs Supplerende stof: - Mundtlig debatøvelse: «Kampen om forsiden». Eleverne har arbejdet i redaktioner og argumenteret i plenum for den mere traditionelle måde at tænke journalistik på kontra den konstruktive tilgang. - Diverse talmateriale: Læsertal (Kantar, Gallup), udvikling i læsertal (Slots- og kulturstyrelsen), Ocast medieprofiler
Omfang	24 moduler
Særlige fokus-punkter	- Avisjournalistik: avistyper, stofområder, nyhedskriterier, ydre komposition (layout), kilder, vinkling, genrer (nyheds-, menings- og fortællende journalistik), indre komposition (nyhedstrekanten, Hey-You-See?-So, den tredje fortællemåde) - Analyse af forsider, nyhedsartikler, reportager/fortællende journalistik samt konstruktiv journalistik - Mediehistorie - Mediernes rolle og fremtid Faglige mål: - analysere og vurdere ikke-fiktive tekster - demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, virtuelle arbejdsformer, skriftligt og innovativt arbejde

Titel 3	Sprog og argumentation
Indhold	Kernestof: - Diverse øvelser i argumentationsanalyse - Eksempler på forskellige genrer indenfor meningsgenren (opinionsgenren) - Freelanceskribent: Det er kvinderne, der bærer julen hjem: https://politiken.dk/debat/debatindlaeg/art9114011/Det-er-kvinderne-der-b%C3%A6rer-julen-hjem (Politiken, den 10.12.2022)

	- Jens Stoltenbergs tale ifm. Utøya: https://dansketaler.dk/tale/jens-stoltenbergs-mindetale-efter-angrebene-paa-utoeya/ - Podcasten https://www.gottleben.com/podcast/1188-episode-17.html om begrebet adkomst Sekundær litteratur: <i>Håndbog i dansk</i>, Systime (lbog) 4.2 Sproglige billeder 4.3 Sproglige figurer 4.7: Skriftsprog og talesprog 4.9 Retorik 4.10 Argumentation, Toulmins argumentationsmodel, Argumentttyper, Fejltyper og argumentationskneb, Ordvalgsargumenter - Videoklip som illustration: - Mediegladepolitikere blandt almindelige mennesker; Detektor, https://www.youtube.com/watch?v=wg6vNWUuRdw - Ad hominem-kneb (Klaus Riskær): Valgkamp: Pas på du ikke snubler over disse kneb; https://videnskab.dk/kultur-samfund/valgkamp-pas-paa-du-ikke-snubler-over-disse-retoriske-kneb - Stråmandskneb: Mai Villadsen og Alex Vanopslag: https://www.facebook.com/straamand - Papegøjesnak, Detektor: https://www.youtube.com/watch?v=wZ2xTseV-NZc&list=PLLxkYPUELBtV4ldreks0Zxb193xH6H4Zb&index=2 - Videoklip: Stoltenberg holdt tale til minne Utøya-ofrene; https://www.youtube.com/watch?v=70PoQaLLD5M Supplerende stof: - Gode råd til at skrive talen og til at fremføre den: https://livsstil.tv2.dk/2017-05-04-saesonen-for-taler-er-i-gang-saadan-fejer-du-benene-vaek-under-selskabet
Omfang	20 moduler
Særlige fokuspunkter	Områder fra læreplanen, som har været i fokus for undervisningen: Eleverne skal kunne: - demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi - demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge - anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer - udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt - analysere og fortolke ikke- fiktive tekster Vi har i undervisningen haft specielt fokus på: - Argumentationsanalyse - Sproglig analyse - Retoriske virkemidler - Appelformer og adkomst - Analyse af taler - lave egen tale med retoriske benspænd
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, virtuelle arbejdsformer og skriftligt arbejde

Titel 4	Dystopi og utopi
Indhold	Kernestof – VÆRK 2: Se dagens lys, Svend Åge Madsen, 1980 – Vølvens spådom, IN "Undergange" af Sune Weile og Mia Bang Nedergaard (DLF, 2021) – Michael Strunge: "Det kommende", IN: Samlede Strunge. Borgen, 2006. – Aldoux Huxley: "Fagre nye verden", 1932, (uddrag) – Lone Hørslev: Dagen er data, 2018 (uddrag) – Theis Ørntoft: Det er forvirrede tider; IN: Digte, 2014, (uddrag) – Olga Ravn: De ansatte; 2018, (uddrag): https://5aarslitt.systime.dk/?id=265 – Peter Seeberg: Patienten, 1962; https://litthist.systime.dk/?id=269&L=0 – Arbejde til alle, Anders Bodelsen, 1984 (skriftlig opgave, kaldet Kablet, Bodil Andersen) – Agerhønen, Martin A. Hansen, 1947 – Debat om etiske dilemmaer: ○ Kunstig intelligens kan udslette menneskeheden, advarer topledere og forskere; JP; d.31.5.2023: <i>Fra</i> <https://jyllands-posten.dk/international/ECE15926026/kunstig-intelligens-kan-udslette-menneskeheden-advarer-topledere-og-forskere/> ○ Stop klynkeriet – AI-teknologien vil gøre os alle til specialister; jp, 14.9.2023; <https://jyllands-posten.dk/debat/breve/ECE16422654/stop-klynkeriet-aiteknologien-vil-goere-os-alle-til-specialister/> ○ Professor: Jeg kan ikke advare stærkt nok imod at tøve med kunstig intelligens; Berlingske, d. 1.6.2023 <i>Fra</i> <https://www.berlingske.dk/kronikker/professor-jeg-kan-ikke-advare-staerkt-nok-imod-at-toeve-med-kunstig> ○ "Pas på – det perfekt designede menneske er på vej", Mette Højbjerg, Politiken, 7.11.2015, (Fra skriftlig eksamensopgave) ○ Børns Vilkår: »Perverteret« og »dybt problematisk« at forældre beder om væksthormoner til små børn, JP, 6.6.2016; <i>Fra</i> <https://jyllands-posten.dk/livsstil/familiesundhed/ECE8736326/boerns-vilkaar-perverteret-og-dybt-problematisk-at-foraeldre-beder-om-vaeksthormoner-til-smaa-boern/> Kortfilm: – Gr4de, Instruktør: Aske Sørensen; https://www.ekkofilm.dk/shortlist/film/gr4de/ – Peaceforce; Instruktør: Peter Gornstein; https://filmcentralen.dk/grundskolen/film/peaceforce Sekundær litteratur – "Undergange - apokalypter i litteratur og medier" af Sune Weile og Mia Bang Nedergaard (uddrag, DLF, 2021), s.8-23 – PPTX om science fiction – Raskins syv parametre; IN: "Syv parametre for den fortællende kortfilm", Tilt, 2008, Vol 7.årgang, Issue 1, p. 16-20 – Filmiske virkemidler: https://hbdansk.systime.dk/?id=220 – Filmens dramaturgi: https://hbdansk.systime.dk/?id=223 – Klimalitteratur: https://klimalitteratur.systime.dk/?id=p134 – Klimakrise og økokritik: https://litthist.systime.dk/?id=c1563 Supplerende stof: – Filmen "The Truman Show"

	– Vølvens spådom: https://www.youtube.com/watch?v=R95pilK152c
Omfang	30 moduler (16 moduler i 1.g + 14 moduler i 2.g)
Særlige fokus-punkter	Områder fra læreplanen, som har været i fokus for undervisningen: Eleverne skal • kunne definere science fiction-genren og kende til dens genretræk, herunder kende begreberne dystopi og utopi • træne analyse, fortolkning samt perspektivering af forskellige teksttyper inden for fiktionsgenren (novelle, romanudrag, digte, drama) • analysere kortfilm med fokus på filmiske virkemidler • træne analyse af faktatekster, herunder argumentationsanalyse og sproglig analyse • kunne diskutere etiske dilemmaer i vor tid som følge af den teknologiske og videnskabelige udvikling • kunne perspektivere science fiction-fortællingen til den tid, den er skrevet i
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, mundtlige fremlæggelser, debat og skriftligt arbejde

Titel 5	Kommerciel kommunikation & Oplysningskampagner
Indhold	KERNESTOF - Tv-reklamer: Diverse kommercielle tv-reklamer til definition af genre, format og kommerciel type - Oplysningskampagner: • Rådet for sikker trafik: ○ "Læg mobilen, ...så er du lægger": https://video.sikkertrafik.dk/video/38399440/laeg-mobilen-sa-er-du-laegger-kor ○ "Kør bil, når du kører; https://www.youtube.com/watch?v=YXDyzV05jzs ○ Jeg ved det godt: https://video.sikkertrafik.dk/video/86108593/jeg-ved-det-godt Skriftlighedsforløb: "Guide til skriftlig dansk", Systime; Kapitel 3.6: Analyse, sammenligning, vurdering (om reklamekampagner): https://guidetilskriftligdanskhhx.systime.dk/?id=149 • Aalborg Kommune: Aalborg Film., Kampagnefilm fra 2016., (2 m.30 s). • Ringkøbing-Skjern Kommune: Naturens Rige – #pladspladsplads, Kampagnefilm fra 2015, (1m.52s.) Skriftlig opgave: Komparativ analyse • The New Renault Clio, April 2023: https://youtu.be/Opthf_Hia00 • Bring back the energy Volkswagen, December 2022: https://www.youtube.com/watch?v=oyJvd876UIc Værk 3: Andels kampagneunivers • Analyse af website: https://andel.dk/

	- Analyse af SoME-aktiviteter: https://www.facebook.com/andeldk og https://www.instagram.com/andel.dk/ - Analyse af kampagnofilm: Giv plads: https://www.youtube.com/watch?v=o0ymxbkf_J4 - Analyse af kampagnofilm: Det er tid til at ændre billedet af dansk idyl: https://www.youtube.com/watch?v=TgK0p4JCjvk - Analyse af kampagnofilm: Windy Retreats: https://www.youtube.com/watch?v=GnAWDCngP68 - Analyse af kampagnofilm: Lad ikke lyset brænde. Tænd for de gode energivarer; https://www.facebook.com/watch/?v=568622238453690 - Analyse af sprog og argumentation i debatartikler og annoncer: - JP: Andel leverer topmål af hykleri: https://jyllands-posten.dk/debat/breve/ECE16130839/andel-leverer-topmaal-af-hykleri/ - JP: Vi er nødt til at tale om den danske idyl: https://jyllands-posten.dk/debat/breve/ECE16154700/vi-er-noedt-til-at-tale-om-den-danske-idyl/ 2 annoncer fra Andel i dagblade Sekundær litteratur - Håndbog til dansk: - Oversigt til billeder: https://hbdansk.systime.dk/?id=225 - afsnit 5.6: Reklamer: https://hbdansk.systime.dk/?id=227 - Håndbogen til dansk: 5.5 Billeder (ned til kontekstens betydning) (2,5s) - Sway om reklameteori - PPTX om informations- og oplysningskampagners kendetegn SUPPLERENDE: - Debataften om dansk idyl og grøn omstilling, Andel; https://www.youtube.com/watch?v=GLweXM5RuDE
Omfang	18 moduler
Særlige fokus-punkter	Det faglige formål med forløbet er, at eleverne skal være i stand til at: - Redegøre for centrale begreber knyttet til kommerciel kommunikation - Anvende et fagligt begrebsapparat i analyse og fortolkning af kommerciel Kommunikation - Demonstrere kendskab til tendenser inden for kommerciel kommunikation - Demonstrere evne til at arbejde med problemstillinger i en virkelighedsnær-kontekst - Demonstrere evne til at arbejde kritisk-analytisk og reflekterende med kommercielle kampagner og informations- og oplysningskampagner
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, skriftligt arbejde, virtuelt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 6	Litteraturhistorisk forløb: Kærlighedens kår (2. og 3.g)
Indhold	KERNESTOF: Dårlig smag i kærlighed: (Sammenlignende analyse) Oplysningstid – Romantikken – Det moderne gennembrud: ○ Holbergs epistel nr. 89: https://litteraturenhuse.sy-stime.dk/?id=2659 ○ H.C. Andersen: Høns-Grethes familie; https://www.andersenstories.com/da/andersen_fortaelinger/honse_grethes_familie ○ J. P. Jacobsen: Fru Marie Grubbe (1876), XVIII (Sidste kapitel) Kilde: Det kongelige bibliotek; http://wayback-01.kb.dk/way-back/20101103143106/http://www2.kb.dk/elib/lit/dan/jacobsen/grubbe.dkl/18.htm ROMANTIKKEN: ● Kærlighed til naturen: Nyplatonisme og Universalromantikken ○ Schack Staffeldt: Indvielsen, 1804 ○ Adam Oehlenschläger: Morgenvandring, 1805 ○ Malerier/Foto: (Natursyn i billeder med perspektiv til vores samtid) ○ Vandreren over tågehavet, Caspar David Friedrich, 1818 ○ Korsklinten ved Liselund på Møn, C.W. Eckersberg, 1809 ○ Poul Anker Bech: Asfaltserenade, 2002 (paralleltekst) ○ Per Bak Jensen: Forest, Skog, 2008, (paralleltekst) ● Kærlighed til fædrelandet: Nationalromantikken ○ A. Oehlenschläger: Der er et yndigt land (1819) ○ N.F.S. Grundtvig: Danmarks trøst (1820) ○ H.C. Andersen: I Danmark er jeg født (1850) ○ Richard Dybeck: Du gamla, du fria (1844) ○ Johs. V. Jensen: Hvor smiler fager den danske kyst, (1925) ○ Paralleltekster ○ Hassan Preisler: Brun mands byrde, 2013 (uddrag) ○ Murat Alpar: Vandring, 1988 ● Kærlighed og køn: ○ Poetisk realisme: Thomasine Gyllembourg: "Drøm og virkelighed", 1833 ○ Romantisme: St. St. Blicher: Sildig opvågningen, 1828 DET MODERNE GENNEMBRUD ● Identitet og køn (Føres videre til fokusområdet "Tendenser i samtiden") ○ VÆRK 5: Henrik Ibsen: Et dukkehjem, 1879 ○ Herman Bang: Den sidste balkjole, 1887 ○ Amalie Skram: Constance Ring (1885) Uddrag EKSEMPLER PÅ KÆRLIGHEDSOPFATTELSE I DET 20. ÅRHUNDREDE (fører videre til "Tendenser i samtiden": "Køn, krop og seksualitet") ○ Tom Kristensen: "Filologisk kærlighed", 1920 (IN: Fribytterdrømme)

- Karen Blixen: Karen Blixen, om kønnenes rolle: Uddrag fra "En Balthazar med 14 Aars Forsinkelse" (1953), <https://www.dansketaler.dk/tale/karen-blixens-baltale>
- Klaus Rifbjerg: At elske, 1956 + "Spørgsmål (1973)
- Elias Sadaq: Djinn, 2024 uddrag: Stilladser, Fuad

- **Kritisk realisme** (læst som parallel til kritisk realisme i nyeste tid):

- Naadsensbrød, Henrik Pontoppidan, 1887
- Lønningsdag, Martin Andersen-Nexø (En Idyl), 1900
- Sevilla, Martin-Andersen-Nexø, 1903 (Om det grønne bord)

SEKUNDÆR LITTERATUR:

- Podcast: **Bogfolk: »Selv i dag ville Marie Grubbes handlinger være vildt kontroversielle«**; Historiker Dan H. Andersen om Marie Grubbes liv: <https://politiken.dk/podcast/bogfolk/art9358329/%C2%BBSelv-i-dag-ville-Marie-Grubbes-handlinger-v%C3%A6re-vildt-kontroversielle%C2%AB>
 - **DANMARKSHISTORIEN; ENEVÆLDE, 1660-1814**, Samfundets sociale struktur: <https://danmarkshistorien.dk/perioder/enevaelde-1660-1814/samfundets-sociale-struktur>
 - **OPLYSNINGSTID, ROMANTIKKEN, DMG**: <https://litthist.systime.dk/> (Søgninger heri) Fokus på livssyn: id p152; id p157; Samt køn: id c290

ROMANTIKKEN

Litteraturhistorien på langs og på tværs:

- Intofilm om Romantikken: <https://litthist.systime.dk/?id=124#c988>
- Romantikkens samfund: Fra enevælde til demokrati: <https://litthist.systime.dk/?id=161>
- Livssyn: <https://litthist.systime.dk/?id=157>
- Nyplatonisme og Schack Staffeldt: <https://litthist.systime.dk/?id=158>
- Oehlenschläger og Morgenvandring: <https://litthist.systime.dk/?id=250>
- Universalromantik og Adam Oehlenschläger: <https://litthist.systime.dk/?id=159>
- At analysere lyrik: <https://litthist.systime.dk/?id=198>
- Nationalromantikken: <https://litthist.systime.dk/?id=162>
- Om Johs V. Jensen og hans fædrelandssang: <https://hojskolesangbogen.dk/om-sangbogen/historier-om-sangene/h-i/hvor-smiler-fager-den-danske-kyst>
- Poetisk realisme: Dannelsesstanken: <https://litthist.systime.dk/?id=163>
- Biedermeier og poetisk realisme: <https://litthist.systime.dk/?id=164>
- Om poetiske realisme: <https://www.youtube.com/watch?v=u2ZIKafOmps>
- Romantisme: <https://litthist.systime.dk/?id=165>

DET MODERNE GENNEMBRUD

Litteraturhistorien på langs og på tværs

- Videointroduktionen til perioden: <https://litthist.systime.dk/?id=125>
- Livssyn og syn på litteraturen: <https://litthist.systime.dk/?id=139>
- "Skrivestil og sprog": <https://litthist.systime.dk/?id=140>

	• "Køn, kærlighed og seksualitet: https://litthist.systime.dk/?id=142#c290 • Bangs realisme og impressionisme – det levende billede; https://litteraturrensgeveje.systime.dk/?id=276&L=10#c772 • Det moderne gennembruds temaer: Køn, klasse og kirke; https://litthist.systime.dk/?id=142 • Sekundær: Klasse og social status + afsnittet om Henrik Pontoppidan: https://litthist.systime.dk/?id=142#c297 • Introen til novellen "Naadsensbrød": https://litthist.systime.dk/?id=256 TV-dokumentar, DR: 1800-tallet på vrangen: • Kulturkampe, kapitalisme og bordelromaner (6) (1864-1880) • Revolutionsdrømme, realisme og dobbeltmoral (7), 1880-1890 (uddrag) Sædelighedsfejden: https://detmoderneegennembrud.systime.dk/?id=141: Mande og kvinderoller til debat: https://bl.systime.dk/?id=192 SUPPLERENDE • <i>Ifm. Universalromantikken: Pocahontas - Colors of the Wind (Blu-ray 1080p HD)</i> • Louisiana Channel: Per Bak Jensen Interview: The Presence of the Absent • Skovbadning: https://www.tv2kosmopol.dk/halsnaes/marie-stresser-af-naar-hun-krammer-traeer-og-dufter-til-mos • <i>Ifm. Kærlighed til fædrelandet:</i> KulturNU - kulturmøder, ungdomskultur og integration, Systime, af Gunvor Vestergaard 3.1: Det at være dansk: https://kulturnu.systime.dk/?id=146 ○ 4.0 Mødet med de andre: https://kulturnu.systime.dk/?id=125 ○ 4.1 Etnocentrisme og kulturrelativisme ○ 4.2 At forstå de andre uden at give slip på sig selv ○ 4.3 Fordomme og stereotyper ○ Christian Braad Thomsens <i>Karen Blixen – Storyteller</i> F.:¹ https://filmcentralen.dk/min-filmcentral/Filmcentralen/play-list/7413 (uddrag) • Dramaet i det moderne gennembrud: https://litthist.systime.dk/?id=211 • Tro, håb og kærlighed; forestilling på Århus Teater
Omfang	Ca. 35 moduler (7 moduler i 2. g og 28 moduler i 3.g)
Særlige fokus-punkter	Dette er et litteraturhistorisk forløb, som har fokus på kærlighedens vilkår og udtryk gennem forskellige tider. Det er kvindens og mandens vilkår i kærlighedslivet, men også kærlighed set i et bredere perspektiv som fx kærlighed til naturen og kærlighed til fædrelandet. Gennem forløbet er der draget paralleller til andre perioders syn på kærlighed. I forløbet arbejder klassen med: • analyse og fortolkning af forskellige litterære tekster • perspektivering og vurdering tekster ud fra viden om historiske, kulturelle, samfundsmæssige, æstetiske, psykologiske og kommunikative sammenhænge

	• fokus på de litterære perioders særtræk set i sammenhæng med andre litterære perioders særtræk • litterære hovedværker fra epoker med betydning for udviklingen af nutidens tankegang
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, virtuelle arbejdsformer og skriftligt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 7	Tendenser i samtiden
Indhold	SAMFUNDSKRITISK REALISME – VÆRK 6: Nøjsomheden, Stine Askov, 2022 – Hans Otto Jørgensen: Erna og Ewan, 1996 – Naja Maria Aidt: Torben og Maria, 2006 – Jakob Ejersbo: Sushi Sunshine, 2000 – Hvor kragerne vender, film af Lisa Jespersen, 2021 Parallel til det moderne gennembrud: – Naadsensbrød, Henrik Pontoppidan, 1887 – Lønningsdag, Martin Andersen-Nexø (En Idyl), 1900 ○ Sekundær: Klasse og social status + afsnittet om Henrik Pontoppidan: https://litthist.systime.dk/?id=142#c297 ○ Introen til novellen "Naadsensbrød": https://litthist.systime.dk/?id=256 MINIMALISME – Ernest Hemingway: "En meget kort historie", 1925 – Helle Helle: Der er ikke flere sennepsmarker, 2000 – Helle Helle: En stol for lidt KØN, KROP OG SEKSUALITET (ligger i forlængelse af det litteraturhistoriske emne: <i>Kærlighedens kår</i>) – Nikolaj Zeuthen: Buemundet guitarfisk (2018); uddrag fra Systime; https://litthist.systime.dk/?id=330#c1783 – Tobias Rahim: Drømmene maler virkeligheden, 2022, Pol. forlag; (uddrag) – Elias Sadaq: Stilladser, Fuad; I Djinn, 2024 – Sofie Diemer: Lollita (også anvendt ifm. Autofiktion og ifm. Mediernes påvirkning) – Mand i frit fald, Kosmopol tv2; afsnit 1 og 2; https://www.tv2kosmopol.dk/mand-i-frit-fald/kan-maend-snakke-om-svaere-foelelser-13 MEDIERNES PÅVIRKNING (supplerende materiale ligger under SO2 (titel 9)) – Kærlighed ved sidste blik", Svend Åge Madsen, 2013 (læst i SO2) – Lol-lita - Sofie Diemer, 2016 DET KULTURELLE MØDE (Læst som perspektiv til fædrelandskærlighed i romantikken) – Hassan Preisler: Brun mands byrde, 2013

- Murat Alpar: Vandring, 1988

SEKUNDÆR LITTERATUR:

2000-2020: Eksperimenterende realisme: <https://litthist.systime.dk/?id=p127>

- Det 21. århundrede <https://litthist.systime.dk/?id=p293&L=0>
- Tendenser i den nyeste tids litteratur; <https://litthist.systime.dk/?id=p294>
- Temaer: <https://litthist.systime.dk/?id=p295>
- Sammenfatning og perspektivering <https://litthist.systime.dk/?id=p296&L=0>
- Noveller i nyeste tid: Den minimalistiske og den samfundskritiske novelle: <https://litthist.systime.dk/?id=p195&L=0>
- Hvad er en novelle: <https://litthist.systime.dk/?id=189>
- Jakob Ejersbo og Sushi Sunshine: <https://litthist.systime.dk/?id=274>
- Interviews med Naja Marie Aidt: <https://www.youtube.com/watch?v=hhjq1FGqCQ>
<https://danskeforfattere.systime.dk/?id=2385#c4777>
- Kønsdiskussioner: Eksempler fra "De små synger"
- Diskussion i TV2-News om kønssynet i børnesange: <https://play.tv2.dk/afspil/f994147d-4175-426a-a86e-a80c04c9091c> (1.35.34 - 1.51.30)
- Minimalistiske noveller til og med afsnittet om "Kortprosa": <https://litthist.systime.dk/?id=p178>
- Tidens realismeformater: <https://5aarslitt.systime.dk/?id=342>
- Fem års litteratur: Medialiseringens digitale stemme: <https://5aarslitt.systime.dk/?id=343>
- Historiens afslutning og det senmoderne: <https://bl.systime.dk/?id=256>
- Flydende identiteter (ned til autofiktion): <https://bl.systime.dk/?id=340>

Samtaleanalyse:

- Kommunikationssituationen og Turtagning, gambitter og god dialogskik: <https://hbdansk.systime.dk/?id=c633>
- Samarbejdsprincippet og det underforståede - <https://hbdansk.systime.dk/?id=c638>
- Høflighedsprincippet - <https://hbdansk.systime.dk/?id=c645>
- Facework og ansigtstruende handlinger - <https://hbdansk.systime.dk/?id=c646> + Undertekst: <https://hbdansk.systime.dk/?id=c656>
- Transaktionsanalyse - <https://hbdansk.systime.dk/?id=c646>

Litteraturens steder:

- "Steder", IN Fem års litteratur, <https://danskpaany.systime.dk/?id=137>
- Litteraturens steder: Erindring og længsel; <https://litteraturenshuse.systime.dk/?id=2283#c8096>

Om Helle Helle:

- Portræt af Helle Helle: <https://danskeforfattere.systime.dk/?id=2111&L=10>
- Litterær tradition – Helle Helle: <https://danskeforfattere.systime.dk/?id=2111>

	– "Impressionisme hos Helle Helle": https://vedvejen.systime.dk/?id=482&L=10 Supplerende – Bourdieus kapitaler (ifm. samfundskritisk realisme); kilder fra samfundsfag – Det senmoderne samfund; Samfundsfag på tværs: https://samfundsfagpa-tvaers.systime.dk/?id=139&L=10
Omfang	Ca. 33 moduler
Særlige fokus-punkter	Det faglige formål med forløbet er, at eleverne skal være i stand til at: • Anvende et fagligt begrebsapparat i analyse og fortolkning af moderne fiktion • Redegøre for centrale begreber knyttet til nyere tids litteratur herunder minimalisme og samfundskritisk realisme • Redegøre for begrebet selvfremstilling i relation til den digitale verden og sociale medier og derved demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion • Perspektivere og vurdere tekster ud fra viden om historiske, kulturelle, samfundsmæssige, æstetiske, psykologiske og kommunikative sammenhænge • Demonstrere kendskab til danske strømninger inden for litteratur og medier og samspillet med kultur og samfund
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, par- og gruppearbejde, virtuelle arbejdsformer og skriftligt arbejde

[Retur til forside](#)

Titel 8	Skriftlighedsforløb
Indhold	1. g: Fokus på Indledning, den røde tråd, sætningskoblinger og forbinderord med udgangspunkt i Thomas Korsgaard: Hvis der skulle komme et menneske forbi (2017) 2. g: Fokus på indledning, karakteristikker (miljø og personer), fortællertype og tematik. med udgangspunkt i Martin Andersen-Nexø: Lønningsdag (1900) 3.g: Fokus på indledning, sproglig sammenhæng/den røde tråd, fortælle teknik, fremstillingsform og perspektivering med udgangspunkt i Hans Otto Jørgensens "Erna og Ewan" (1996)

Titel 9	Studieområdeforløb – tværfagligt samarbejde
Indhold	SO2: Digital dannelse (dansk, engelsk og samfundsfag): Fokus: skærmforbrug og fastholdelsesmekanismer • Workshop: Maia Lorentzen, Cybernauterne: "Kampen om din opmærksomhed" • Dig & Digital dannelse i Dansk; Kap. 1: Digital kommunikation og Web 2.0, Jan Aasbjerg Petersen og Johanne Katrine Larsen • The Social Dilemma • Sven Åge Madsen: "Kærlighed ved sidste blik", 2013 • + supplerende materiale i engelsk og samfundsfag

	SO6: Menneske, etik og rettigheder (dansk og historie) • Køn: Fokus: Pornografiens frigivelse ○ Foredrag af Søren Hein Rasmussen: Pornografiens frigivelse ○ Kildebearbejdelse om fri abort ○ Debattemaer: 1) Er ligestillingsdiskussion stadig aktuel? 2) Har pornoen været frigivende eller undertrykkende for mennesket? • Menneskesyn og -rettigheder: Fokus: Den nationale selvfortælling i 1800-tallets Danmark og vejen fra enevælde til demokrati ○ 1800-tallets politiske og kunstneriske forandringer: Analyse af malerier fra romantikken og det moderne gennembrud ○ Analyse af "I Danmark er jeg født" af H.C. Andersen SO7: Flerfagligt projekt udarbejdet i DK og udland: Rapportskrivning og faglige metoder
--	--